

Suurhiekan YVA -hankkeen vaikutuspiirin linnusto

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hallussa olevien linnustotietojen luovutus
WPD Finland Oy:lle

Sami Timonen

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

26.3.2008

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	3
2. Selvitysalue ja sen kuvailu.....	3
3. Havaintoaineisto ja menetelmät	4
3.1. Pesimälinnusto	4
3.2. Muutonaikainen linnusto ja levähtäjät.....	4
4. Alueen linnusto ja sen valtakunnallinen ja alueellinen arvo	5
4.1. Lintudirektiivin liitteen I lajit	5
4.2. Uhanalaiset lajit	5
4.3. Pesimälinnusto	6
4.4. Sulkasadon aikainen linnusto ja muuttolinnusto	8
Viitteet.....	10
Liitteet	11

1. Johdanto

Tämä selvitys on tehty WPD Finland osakeyhtiön pyynnöstä yhtiön tilattua Iin ja Haukiputaan kuntien alueille sijoittuvan Suurhiekan ja lähialueiden linnustoa koskevat Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen hallussa olevat tiedot. Selvitykseen on koottu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 2000 pluvulla teettämien lintulaskentojen tulokset. Selvitykseen on koottu myös muutamia vapaaehtoisten lintuharrastajien muissa yhteyksissä julkaisemia yksittäisiä havaintoja, jotka täydentävät osaltaan alueen linnuston yleiskuvaa. Havaintoaineisto painottuu 2000-luvulle.

Suurhiekan ympäristössä ja lähialueilla on useita Perämeren ja valtakunnan mittakaavassa merkittäviä saaristolinnuston pesimäalueita. Laajat matalat merialueet luotoineen ja saarineen ovat myös tärkeitä muuttolintujen sulkasadon ja muutonaikaisia levähdys- ja ruokailualueita.

2. Selvitysalue ja sen kuvailu

Selvitykseen kootut lintutiedot on jaettu tarkastelussa kuuteen osa-alueeseen, jotka on esitetty taulukossa 1 ja liitekartassa 1.

Taulukko 1. Selvityksessä käytetty osa-aluejako ja alueisiin sisältyvät yksittäiset saaret ja luodot.

Osa-alue	Osa-alueeseen sisältyvät saaret ja luodot
A	Ulkokrunni ja lähiluodot, Törö, Raiska, Isokivenletto, Tyni, Pohjanletot
B	Maakrunni ja lähiletot, Ristikari, Ristikarinletto, Pohjankarit
C	Tasasenletto, Hietakraasukka, Kraasukka
D	Selkäletto, Rysäkari, Kuha
E	Astekari, Astekarin letot, Santapankki, Pallonen, Ulkopallonen
F	Lönkytin

Paikannimet ovat samat kuin peruskartoissa, paitsi Astekarin letoilla tarkoitetaan tässä selvityksessä peruskartasta löytyviä kahta nimetöntä karia, jotka sijaitsevat n.1200 metrin päässä Astekarin lounaispuolella. Aluejakoa käytetään soveltuvin osin sekä pesimälinnuston että alueella levähtävän linnuston tarkastelussa.

Alueen saarista suurimmat ovat Ulkokrunni ja Maakrunni, joilla pesii huomattavasti myös maalinustoa. Vuoden 2007 lintulaskennoissa ei laskettu maalinustoa sen kartoitukseen sopivilla menetelmillä, vaan taulukossa esitetyt parimäärät maalinlunnuston osalta koostuvat rantoja pitkin tehtyjen rantalintulaskentojen yhteydessä muistiin merkityistä pensaikko- ja metsävyöhykkeen linnuista. Ulkokrunnin ja Maakrunnin lisäksi puustoa esiintyy myös Kraasukassa sekä Isokivenletolla, mutta muilla saarilla ja luodoilla korkeintaan vain pensaita.

Osia laskenta-alueesta kuuluu Natura-suojeluohjelmaan (Perämeren saaret FI 1300302) sekä luontodirektiivin mukaisena SCI -alueena että lintudirektiivin mukaan suojeltuna SPA -alueena. Natura-alueesta lähimpänä Suurhiekan aluetta ovat alueen rajojen sisäpuolella oleva Ulkopallonsen saari sekä muutaman kilometrin päässä sen rajasta olevat Pallonen, Astekari, Astekarin letot sekä Santapankki.

1980-luvulla Natura-alueiden nimeämisen ja rajaamisen aikaan Perämeren saarten alueella esiintyi yhteensä 36 lintudirektiivin liitteeseen I kuuluvaa lajia. On huomattava, että tähän lajilistaan kuuluu myös lajeja tämän selvitysalueen ulkopuolisilta osilta. Lintudirektiivin liitteen I lajit vaativat Euroopan Unionissa erityisiä suojelutoimenpiteitä ja niiden suojelua varten voidaan rajata erityisiä suojelualueita (SPA -alueet).

Lisäksi Krunnien saaristo kuuluu BirdLife Internationalin rajaamaan ns. kansainvälisesti tärkeisiin lintualueeseen (ns. IBA -ohjelma, kohde nro 810231). IBA -alueen rajauksen sisäpuolelle kuuluu kokonaisuudessaan Krunnien suojelualue sekä tämän ulkopuolelta lähempänä Suurhiekkaa sijaitseva Selkäleto saari.

Lajit, joiden perusteella alue on otettu mukaan IBA -ohjelmaan ovat selkälokki (pesimäpopulaatio), räyskä (pesimäpopulaatio) ja isokoskelo (levähtävä populaatio). Näiden kolmen lajin alueella säännöllisesti esiintyvä kanta ylittää kansainväliseltä lintualueelta edellyttävän populaation raja-arvon (Birdlife International:

<http://www.birdlife.org/datazone/sites/index.html?action=SitHTMDetails.asp&sid=1353&m=0>).

3. Havaintoaineisto ja menetelmät

Selvityksen piiriin kuuluvien saarten ja luotojen lintutiedot on kerätty 2000 pluvulla tehtyjen lintulaskentojen yhteydessä. Havaintoaineisto painottuu vuoteen 2007, jolloin kaikilla tässä selvityksessä tarkastelluilla saarilla ja luodoilla tehtiin pesimälintulaskennat. Pesimälinnuston inventoinnin yhteydessä laskettiin myös alueella levähtävät linnut, joiden määriä esitetään erillisessä taulukossa.

3.1. Pesimälinnusto

Alueen pesimälinnustoa koskevat tiedot perustuvat alueella vuonna 2007 tehtyyn saaristolintulaskentaan, jossa Krunnien suojelualueella sijaitsevien saarten ja luotojen linnusto laskettiin kahdella kartoituskäynnillä (kesäkuun alku ja heinäkuun alku). Krunnien ulkopuolisen alueen (liitekartassa osa-alueet D, E ja F) linnusto laskettiin yhdellä käyntikerralla heinäkuun alussa. Pesimälinnuston parimäärät on esitetty liitteissä 2 ja 3 erikseen Krunnien suojelualueen sekä sen ulkopuolisen alueen osalta.

Laskentamenetelmä ja parimäärien tulkinta noudattelivat valtakunnallisen linnustonseurannan havainnointiohjeita (Koskimies 1994). Aikuisten lintujen laskennan lisäksi kaikki pesät pyrittiin laskemaan ja tunnistamaan lajilleen pienillä ja keskisuurilla saarilla ja kaikilla luodoilla.

Parimäärät on tulkittu yhdistämällä emolaskennan ja pesälaskennan tulokset siten että parimääräksi on otettu maksimimäärän antava summa emolaskennan vs. pesälaskennan välillä. Lokkilintujen parimäärän tulkinnassa on käytetty kerrointa 0,7 aikuisten lintujen osalta.

3.2. Muutonaikainen linnusto ja levähtäjät

Lintujen sulkasadon ja muutonaikaisesta esiintymisestä ja levähtäjämääristä on kerätty ympäristökeskuksen vuonna 2007 kokoama laskenta-aineisto, jonka tueksi on otettu hajanaisia lisätietoja muista havainnoista. Liitteissä 4-6 on esitetty kesäkuussa ja heinäkuussa laskenta-alueella havaittujen lajien kokonaisyksilömäärät. Nämä luvut siis pitävät sisällään ei-pesivien yksilöiden lisäksi myös pesivät parit ja niiden havaitut poikaset.

4. Alueen linnusto ja sen valtakunnallinen ja alueellinen arvo

Krunnien alueen pesimälajistossa on muutamia suojelullisesti arvokkaita lajeja, joista tärkeimpiin kuuluvat pikkutiira, ruokki, räyskä ja selkälokki. Myös monien muiden saaristolajien kannat ovat alueellisesti ja paikallisesti suuria.

4.1. Lintudirektiivin liitteen I lajit

Perämeren saarten alue on liitetty Natura 2000 -verkostoon alueella esiintyvien Luontodirektiivin mukaisten luontotyyppien sekä Lintudirektiivin liitteessä I mainittujen erityissuojelulajien sekä muutamien alueella säännöllisesti esiintyvien muuttolintulajien perusteella. Taulukossa 2 on esitetty Lintudirektiivin liitteen I lajit vuoden 2007 laskennoissa. Näitä lajeja on yhteensä 17 kappaletta, joista pesimälajeja on 11 ja muutonaikaisia läpimuuttajia tai levähtäjiä 6 lajia.

4.2. Uhanalaiset lajit

Suurhiekan vaikutusalueella tavattiin vuoden 2007 lintulaskennoissa kaikkiaan 13 Suomen uhanalaisluettelon mukaista lajia, joista 7 on varsinaisia uhanalaisia lajeja ja 6 silmälläpidettäviä lajeja. Näistä lajeista 9 on säännöllisiä pesijöitä ja 4 läpimuuttajia.

Taulukko 2. Suurhiekan vaikutuspiirin alueella vuonna 2007 esiintyneet uhanalaiset ja EU:n Lintudirektiivin liitteessä I mainitut erityisiä suojelutoimenpiteitä vaativat lintulajit. Uhanalaisluokat ovat seuraavat: EN = erittäin uhanalaiset, VU = vaarantuneet ja NT = silmälläpidettävät lajit. Esiintymistä kuvaavat lyhenteet ovat: SP= säännöllinen pesijä, SM = säännöllinen läpimuuttaja ja SaM = satunnainen läpimuuttaja.

Laji	Esiintyminen	Uhanalaisluokka	Lintudirektiivin liite I
Kaakkuri	SM	NT	X
Kuikka	SM		X
Joutsen	SP		X
Valkoposkianhi	SP		X
Ristisorsa	SP	NT	
Allihaahka	SaM		X
Mustalintu	SM	NT	
Uivelo	SM		X
Merikotka	SP	VU	X
Kurki	SP		X
Lapinsirri	SP	VU	X
Suokukko	SM	NT	X
Liro	SM		X
Pikkulokki	SP		X
Selkälokki	SP	VU	
Naurulokki	SP	VU	
Kalatiira	SP		X

Lapintiira	SP		X
Pikkutiira	SP	EN	X
Räyskä	SP	VU	X
Riskilä	SP		
Kivitasku	SP	NT	X
Käenpiika	SP	VU	
Kottarainen	SM	NT	

4.3. Pesimälinnusto

Krunnien saariston pesimälinnusto on lajistoltaan monipuolinen ja monien lajien kohdalla pesimäkannat ovat runsaita. Saaristolintuyhteisö on Perämeren arvokkaimpia.

Iin ja Haukiputaan kuntien rajalle sijoittuva Astekarin, Santapankin, Pallosen, Ulko Pallosen sekä pienempien lettojen muodostama saariryhmä on linnustollisesti arvokas. Sen arvoa lisää etenkin alueella säännöllisesti pesivä suuri räyskäyhdydiskunta. Lokkilintukannat ovat merkittäviä. Pohjoisen Perämeren alueella erittäin vähälukuisena pesivä haahka kuuluu alueen pesimälajistoon.

Suurhiekan vaikutusalueen pesimälinnusto vuonna 2007 on esitetty saarikohtaisesti taulukossa 3. Yhteensä alueella tavattiin 74 pesiväksi tulkittua lajia. Kokonaisparimäärä oli 3291 paria. Runsaslukuisimmat saaristolintulajit olivat harmaalokki (1229 paria), merimetso (207 paria) ja kalalokki (183 paria).

Viisi luotoa, joilla oli suurimmat parimäärät, olivat järjestyksessä Törö (451 paria), Pohjanletto (372), Raiska (294), Tasasenletto (275) ja Maakrunni (245 paria). Kaikki viisi kohdetta sijaitsevat Krunnien luonnonsuojelualueella.

Suojelullisesti arvokkaimpien tai muuten huomion arvoisten lajien esiintyminen alueella

Merimetso

Suomen pohjoisin merimetsoyhdydiskunta sijaitsee Ulkokrunnin pohjoispuolisella Pohjanleton saarella. Pesimäkolonia on sen löytymisestä asti (v.2000) kasvanut hitaasti: löytövuonna pareja oli 31 ja vuoden 2007 pesimäkanta oli 207 paria. Laji ei ole vielä levittäytynyt muille saarille ja on epäselvää, milloin ja missä järjestyksessä kannan levittäytyminen tapahtuu. Alueen pesimäkauden jälkeinen kanta (elokuussa) lienee vähintään 1000-1500 yksilöä.

Ruokki

Krunnien alueen yksi pesimälajiston erikoisuus on ruokki, joka pesii alueella pohjoisimmillaan Suomessa. Krunnien kolonia on Pohjois-Pohjanmaan ainoa. Vuoden 2007 parimäärä oli yhteensä 183 paria. Ruokki pesii kahdella saarella: Töröllä ja Raiskalla. Pesimäsaaret sijaitsevat 6-7 km:n päässä Suurhiekan alueen reunasta, mutta lajin ravinnonhankinta-alueita ei tiedetä tarkkaan. Havaintojen perusteella ruokit liikkuvat nopeina lentäjinä kesällä erittäin laajalla alueella: havaintoja ilmeisesti Krunneilla pesivistä ruokeista on tehty Iin rannikolta, Kuivaniemen Vatungista, Astekarilta, Ulko Palloselta sekä ulkomereltä.

Räyskä

Räyskä on uhanalaisluokituksen mukaan vaarantunut laji ja Suomen luonnonsuojelulaissa mainittu erityisesti suojeltava laji. Laji on pesinyt vuosikymmenten ajan Krunnien suojelualueella, josta yhdyskunta kuitenkin kokonaisuudessaan siirtyi 1990-luvun alussa pesimään Astekarin saarelle, missä se pesii nykyisin.

2000-luvulla kolonian koko on keskimäärin ollut n. 120-150 parin luokkaa. Se on yksi koko Suomen suurimmista kolonioista, ja Pohjanlahdella sijaitsevista kolonioista selvästi suurin. Itämeren räyskäkanta on taantunut viime vuosikymmenien aikana ja suuret elinvoimaiset yhdyskunnat ovat suojelullisesti erityisen merkittäviä.

Vuosina 2004-2007 Astekarilla on käyty vuosittain, mutta vuosien välistä vaihtelua on ollut käyntien määrässä ja ajoittumisessa suhteessa pesimäkauteen. Parimääräarvioiden "heilahtelut" eri vuosien välillä johtunevat pääosin erilaisista laskentamenetelmistä ja niiden perusteella tehtyjen arvioiden erilaisuudesta. Räyskän parimäärien arviointi perustuu erityisesti pesien laskemiseen. Koska yksittäisten pesintöjen ajoituksessa on vaihtelua sekä aloitettuja pesiä tuhoutuu, useampien käyntikertojen merkitys tarkan parimäärän arvioinnissa korostuu. Useimpina vuosina pesimäluodolle ei olla käyty useamman kuin yhden kerran, jolloin parimäärien arvioinnissa ei ole päästy optimaaliseen tarkkuuteen.

Vuonna 2004 yhdyskunnan suuruudeksi arvioitiin n.115 paria, mutta tämä lienee ollut aliarvio. Vuoden 2005 arvio oli n.150 paria. Vuoden 2006 yhden käynnin perusteella on vaikea arvioida parimäärää, mutta 52 aktiivista pesää, 31 poikasta ja n.120 aikuisyksilöä viittaa hieman pienempään määrään kuin vuonna 2005. Vuoden 2007 parimääräarvio on yhden käynnin perusteella n.140 paria.

Räyskä käyttää hyväkseen pienikokoista kalaa, ja se hankkii sitä matalilta vesialueilta. Miltä merialueelta Astekarin kolonian räyskät hankkivat ravintonsa ei ole tarkkaan tiedossa. Räyskien saalistuslennot saattavat kuitenkin ulottua jopa useiden kymmenien kilometrien päähän pesimäpaikasta. Räyskiä havaitaan säännöllisesti laajalla alueella Iin ja Haukiputaan merialueella.

Pikkutiira

Pikkutiira on luokiteltu Suomen tuoreimmassa uhanalaisluokituksessa vuonna 2000 erittäin uhanalaiseksi lajiksi. Krunnien suojelualueen pikkutiirakanta oli 9 paria vuonna 2007. Tämä muodostaa arviolta 10-15 % koko Suomen pesimäkannasta, josta suurin osa pesii Kalajoen ja Iin välisellä rannikkoalueella (Hongell 2002, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen julkaisematon aineisto). Krunnien pesimäkanta on pikkutiiran suojelun kannalta erittäin merkittävä, koska se on suhteellisesti erittäin suuri ja lisäksi sopivien pesimäpaikkojen heikentyminen uhkaa lajin kantoja monella muulla alueella, mutta ei ainakaan toistaiseksi Krunneilla. Pikkutiiran pesimäsaaret ovat Isokivenletto (8 paria), Tyni (1 pari), Ulkokrunni (1 pari) ja Maakrunni (1 pari). Myös Pallosella havaittiin kolme pikkutiirayksilöä, mutta ne olivat pesimättömän oloisia tai pesinnässään epäonnistuneita.

Selkälökki

Selkälökki on Suomen uhanalaisluokituksessa vaarantunut laji. Laji on vähentynyt koko Suomen rannikkoalueella monin paikoin, mutta Krunnien alueella sen pesimäkanta on säilynyt suhteellisen vakaana. Verrattuna esimerkiksi Raahen saariston muutaman kymmenen parin kantaan ja Perämeren kansallispuiston jo 1960-luvulla romahtaneeseen kantaan, Krunnien 171 parin kanta on suojelun kannalta pohjoisen Perämeren tärkein ja koko Itämeren kantaakin ajatellen merkittävä. Selkälökin pesimäkanta on keskittynyt kolmelle saarelle: Hietakraasukkaan (50 paria), Raiskaan (43) ja Tasasenletolle (36 paria).

Pikkulokki

Pikkulokki on Suomen linnustossa uudistulokas ja saaristoalueille se on levittäytynyt 1980-luvun jälkeen. Selvitysalueella pesi n.70 pikkulokkiparia kesällä 2007. Voimakkaat kannanvaihtelut ja pesimäalueiden siirtymät ovat lajille tunnusomaisia. Pohjois-Pohjanmaan lintuvesikohteiden pikkulokkikantoihin verrattuna Krunnien pesimäkantaa voidaan pitää merkittävänä.

Pilkkasiipi

Laskenta-alueen n.40 parin kanta on Pohjois-Pohjanmaan merialueita tarkasteltaessa merkittävä. Pilkkasiipi on taantunut laajalla alueella ja myös Perämerellä. Pohjois-Pohjanmaalla vankempi pilkkasiipikanta on vain Hailuodossa ja Raahen saaristossa.

Valkoposkihanhi

Valkoposkihanhi on pesimälajina Suomessa uudistulokas. Muutamasta parista alkanut kanta on kasvanut nopeasti Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ja myöhemmin myös Satakunnan alueella. Merenkurkun pohjoispuolella valkoposkihanhi havaittiin pesivänä vasta muutama vuosi sitten. Krunnien alueella lajia ei ole havaittu pesivänä ennen vuotta 2007 - Pohjois-Pohjanmaan ensimmäiset ja ainoat pesimähavainnot ovat Raahen seudulta ja Hailuodosta muutamaa vuotta aiemmin. Laji havaittiin Tasasenletolla (kaksi pesää) ja näiden lisäksi aikuisia lintuja ja poikue nähtiin Kraasukassa. Varoitteleva emo havaittiin myös Isonkivenletolla.

Haahka

Haahka on Perämerellä Suomen levinneisyytensä pohjoisrajalla. Tarkastelualueelta löytyneet 7 haahkaparia muodostanevat merkittävän osan Perämeren pesimäkannasta. Astekarin - Pallosen alueelta on haahkasta aiempiakin pesimähavaintoja, joten lajin voidaan olettaa asettuvan Iin saaristoon.

Riskilä

Riskilä oli 1900-luvun alussa Perämerellä huomattavasti runsaampi kuin nykyään. Iin Lönkyttimen kolmen parin pesimäkanta on ainoa tiedossa oleva pesimäpaikka Raahen saariston pohjoispuolella, jossa pesii muutamia pareja. Aiempia pesimähavaintoja Krunnien alueelta on ainakin Törön ja Raiskan ruokkiyhdyksunnista.

4.4. Sulkasadon aikainen linnusto ja muuttolinnusto

Sulkasadon aikainen lajisto ja populaatiot

Sulkasadon kannalta tärkeimmät lintulajit alueella ovat merihanhi, telkkä ja isokoskelo. Niiden esiintyminen keskittyy etupäässä Krunnien suojelualueelle, mutta myös Astekarin, Santapankin, Pallosen ja Ulko-Pallosen alueella on havaittu merkittäviä kerääntymiä.

Merihanhen osalta Ulkokrunnin ja Isokivenleto - Maakrunnin alue (osa-alueet A ja B, kartta 1) on ollut pitkään yksi merkittävimmistä Perämeren alueella ja samalla myös valtakunnallisestikin. 4.7. 2007 Ulkokrunnien eteläosissa laskettiin yhteensä n. 1400 merihanhea. Merihanhien määrä on ollut samaa suuruusluokkaa 1990-luvun lopulta lähtien. Linnut kerääntyvät paikalle laajalta alueelta ympäröivältä saaristoalueelta. Krunnien suojelualueella parhaimmat merihanhi-alueet ovat Isokivenleto - Raiskan pohjoispuoli ja Maakrunnin länsi-, etelä- ja itäpuoli, joilla kaikilla paikoilla hanhia esiintyy.

Myös Santapankin eteläpuolella ja Ulkopallosen ympärillä (osa-alue E) merihanhia laskettiin heinäkuun käynnillä yhteensä 250 yksilöä, mutta alueen epäsäännöllisen havainnoinnin takia esiintymisen säännöllisyyttä ja havaitun määrän yleistettävyyttä on vaikeaa arvioida.

Isokoskeloita on kerääntynyt perinteisesti kesäkuussa Krunnien saaristoon. 1980- ja 1990-luvuilla määrä oli 1500-2000 yksilön suuruusluokkaa. Myöhemmin Perämeren alueelle kerääntyvä isokoskelokanta näyttää pienentyneen ja 2000-luvun havainnot Krunneilta viittaavat myös tähän. Kesällä 2007 havaittiin kesäkuussa n. 200 yksilöä ja heinäkuussa n. 500 yksilöä.

Kesällä 2007 Ulko-Pallosen alueella tehty havainnot kertovat, että alueelle kerääntyy vesilinnuista erityisesti telkkiä. Pallosen saaren lähivesiltä niitä laskettiin 300 yksilöä ja Ulko-Pallosen ympäriltä 320 yksilöä.

Muutonaikainen esiintyminen

Muutonaikaisesta lajistosta ja populaatioista ei ympäristökeskuksella ole hallussaan laskentoihin tai seurantoihin perustuvaa kattavaa havaintoaineistoa. Yleisesti kuitenkin tiedetään, että Iin ja Haukiputaan saariston kautta muuttaa huomattavia määriä vesi- ja saaristolintuja sekä myös muita lintulajeja. Alueella on todennäköisesti merkitystä etenkin kuikkalinnuille, merimetsolle, monille sorsalinnuille, kahlaajille, kurjille ja mahdollisesti myös joutsenille.

Kuikkalintujen tiedetään muuttavan ulkona merialueella, ja säännöllinen keväinen muuttoreitti toukokuussa kulkee myös Krunnien alueen ohitse. Esimerkiksi vuonna 2001 toukokuun lopussa muutti Hailuodon Marjaniemen ohi useita tuhansia kuikkalintuja, mikä on poikkeuksellisen suuri päiväsumma. Näiden lintujen muuttoreitti saattoi kulkea myös Krunnien alueen ohitse.

Joutsenen osalta alueelta ei ole olemassa suoria havaintoja merkittävistä muuttomääristä. Kuitenkin joutsenia kerääntyy tuhansittain Hailuodon ja Siikajoen ja Liminganlahden ja Lakeuden peltojen levähdysalueelle sekä keväällä että syksyllä. Osa näistä linnuista saattaa saapua alueelle syksyllä myös Suurhiekkan merialueen kautta. Todennäköisesti suurin osa saapuu kuitenkin sisämaan yli ja rannikkolinjaa seuraten.

Huhtikuussa alueen kautta muuttanee merimetsoja pohjoisen Jäämeren pesimäalueilleen. Hailuodon (ja muun Pohjanlahden) havaintojen perusteella ulkomerellä tapahtuva muutto voi olla voimakasta, mutta osa linnuista suuntaa sisämaahan esimerkiksi jo Oulun seudun kohdalta.

Krunnien alueen ylitse kulkee syksyisin kurkimuuttoa, josta todistavat harvan syyshavainnoinnin mukanaan tuomat havainnot. 2000-luvulla Ulkokrunnin saarella on havaittu epäsäännöllisellä havainnoinnilla muutaman kerran jopa useamman sadan yksilön päiväsummia, mikä todistaa määrällisesti merkittävän muuttoreitin olemassaolon. Ulkokrunnin kurjet saapuvat ilmeisesti Tornion lepäilyalueelta ja jatkavat saaren päältä mahdollisesti Hailuodon suuntaan.

Syyspuolella Krunnien suojelualueella (erityisesti Ulkokrunni ja Maakrunni) vesilintujen muutonaikaiset lepäilymäärät ovat maksimissaan vähintään muutamia satoja. Esimerkinomaisesti harvakoista havainnoista mainittakoon Ulkokrunnista 24.8. 2000 yhteensä 290 tavua sekä 55 tukkasotkaa, 22.9. 2006 220 sinisorsaa ja 23.8. 2007 270 telkkää sekä Maakrunnin puolella 140 telkkää.

Viitteet

Hongell, H. 2002: Pikkutiiran pesimäkannasta Itämeren piirissä ja pesimäbiologiasta Kalajoella. µ Linnut vuosikirja 2002: 118-125.

Koskimies, P. 1994: Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa. µ Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja µ sarja B Nro 18. Vesi- ja ympäristöhallitus, Helsinki.

Liitteet

Liite 1 Selvitysalueen kartta.

Liite 2 Krunnien suojelualueen pesimälinnuston parimäärät v.2007.

Liite 3. Krunnien suojelualueen ulkopuolisen laskenta-alueen pesimälinnuston parimäärät v.2007.

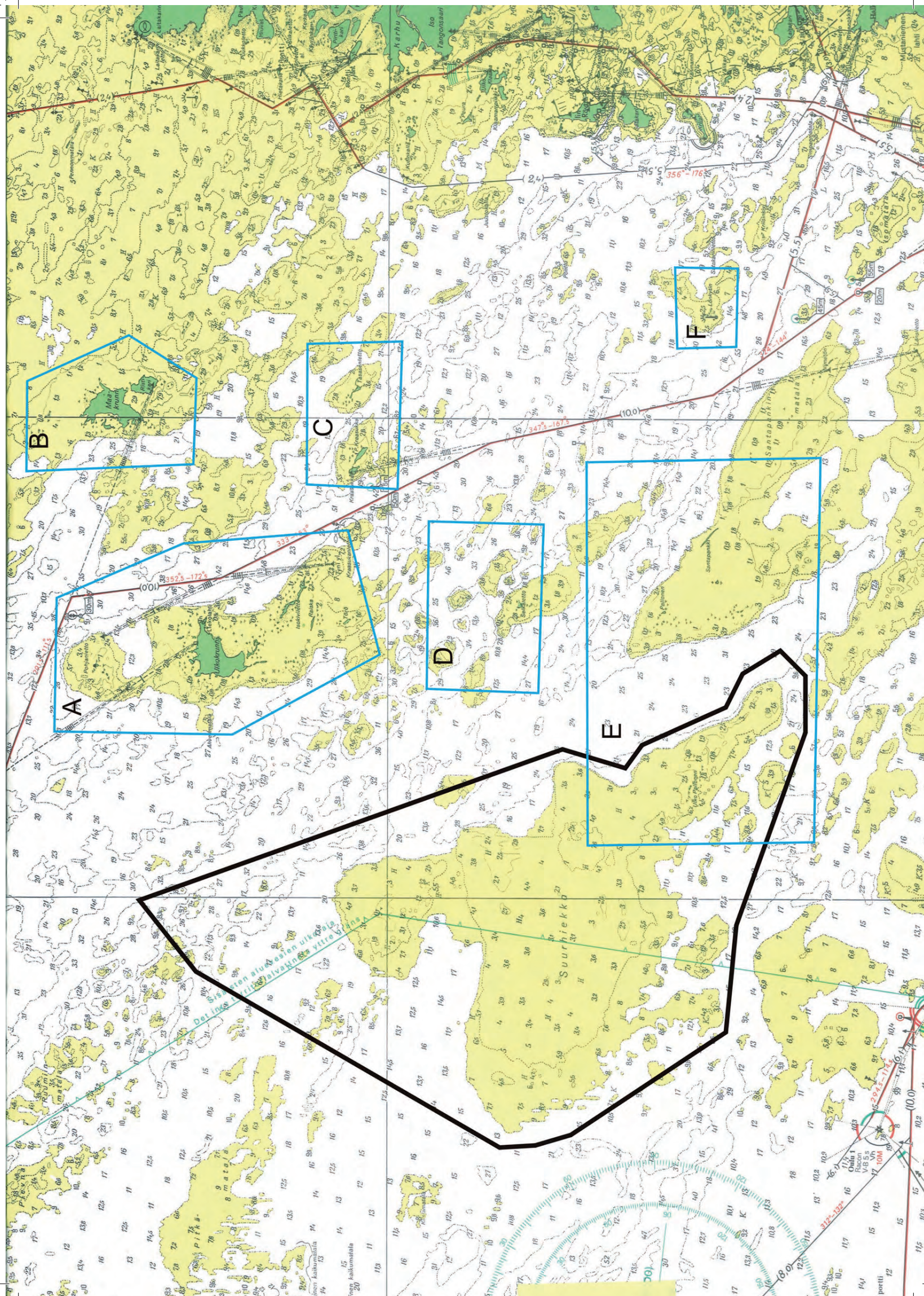
Liite 4 Krunnien alueen linnuston kokonaisyksilömäärät kesäkuussa 2007.

Liite 5 Krunnien alueen linnuston kokonaisyksilömäärät heinäkuussa 2007.

Liite 6 Krunnien suojelualueen ulkopuolisen alueen linnuston kokonaismäärät heinäkuussa v.2007.

Liite 7. Kuva - Lokkilintujen parimäärät selvitysalueella

Liite 8. Kuva - Muita lajeja (ei lokkilinnut)

Liite 2. Kruunien suojelalueen pesimälinnuston perimäärät v. 2007

	Lokkiliinnut (kerroin 0,7)	Yhteensä	Osa-alue A							Osa-alue B				Osa-alue C			
			Ulkokruunni	Vatunginletto	Isonkivenletto	Tyni	Raiska	Törö	Pohjanletto	Pohjanletonkarvot	Maakruunni	Pohjankarit	Ristikari	Ristikarinletto	Kraasukka	Hietakraasukka	Tasasenletto
Yhteensä		2762	245	96	161	161	294	451	372	36	238	49	54	88	36	206	275
silkkiuukku		1									1						
merimetsä		207							207								
joutsen		1									1						
merihanhi		19	3		4	3	3	2							1		2
kanadanhanhi		1															
valkoposkihanhi		4			1	1											2
ritisorsa		6															
haapana		15	10		2										3		
harmaasorsa		1													1		
tavi		8	1								7						
heinätavi		4	1								2		1				
sinisorsa		32	13		2					1	13						
jouluisorsa		7	6														
läpasorsa		4		4	2	4	5	4			4		5				
tukkasotka		68	2		2	1	1				31						
haahka		1			1	1											
plikkasiipi		39	2	2	1	6	13	5	1		2						
telkkä		2	2														
tukkakoskelo		70	21	1	4	12	5	4			7		7	2		3	4
isokoskelo		20	6					2	3		4	2					3
merikotka		1									1						
ruskosuohaukka		1	1														
tuulihaukka		2	1								1						
nuolihaukka		1	1														
kurki		5	2								3						
meriharakka		16	5		1	2					5				1		1
pikkuhyi		1			1												
tylli		20	4		2	3					5		1		1	2	2
töyhtöhyppä		2															
lapinsirri		10	2		2	2									1	1	2
suokukko		1	1														
talvaarvuohi		4	1								1		2				
kuovi		4															
punajalkaviklo		51	17	1	3	3			1	1	16	1	3	1	2	1	1
valkoviklo		5	2								1		1		1		
rantasipi		26	6		1						8	1	7		2	1	
karrikukko		32	6	2	3	7	2				3	1		1	1	3	3
vesipääsky		1				1											
merikihu		3	1		1												1
pikkuolokki	95	68		11							22			35			
naurulokki	171	122	8	21	22		8				32	16	1	11	1	1	1
kalalokki	281	201	29	4	46	14	20	4	2	3	10	6		3	8	42	10
seikällokki	171	122	1	31	31	8	31	4	7	1					36	26	
harmaalokki	1229	878	2	5	13	44	89	275	146	22	2	4			1	85	190
merilokki	38	27	2	2	13	4	1	5	4	3	1	1		1	2	2	3
kalatira	144	103	7	8	20	17	13				5	9	2	16		2	4
lapintira	178	127	9	32	8	21	10	1			1	7		11	9	8	6
pikkutira	13	9	1		6												
ruokki		183				2	41	140									
törnöpääsky		56															
västäräkki		47	12	2	2	2	2	2	1	5	7	1	3	1	3	3	1
kvitasku		29	9	1	4	3	3	1			4		1		1	1	1
varis		2	1								1						
korppi		1											1				
pajulintu		10			2						4				2	2	
palusirriku		36	17														
ruokokerttunen		29	12								7		12				
haaropääsky		1	1								15		2				
räystäspääsky		1	1														
pensasrasku		1	1														
hermekerttu		1	1														
pensasrasku		1	1														
lehtokerttu		2	1														
ruutiaireo		1	1														
harmaasieppo		1															
keergrika		1									1						
leppälintu		1															
kirjosieppo		1									1						
metäskirvinen		1															
kiuru		1															
punakylkirasias		1															
räkärttirastas		1									1						

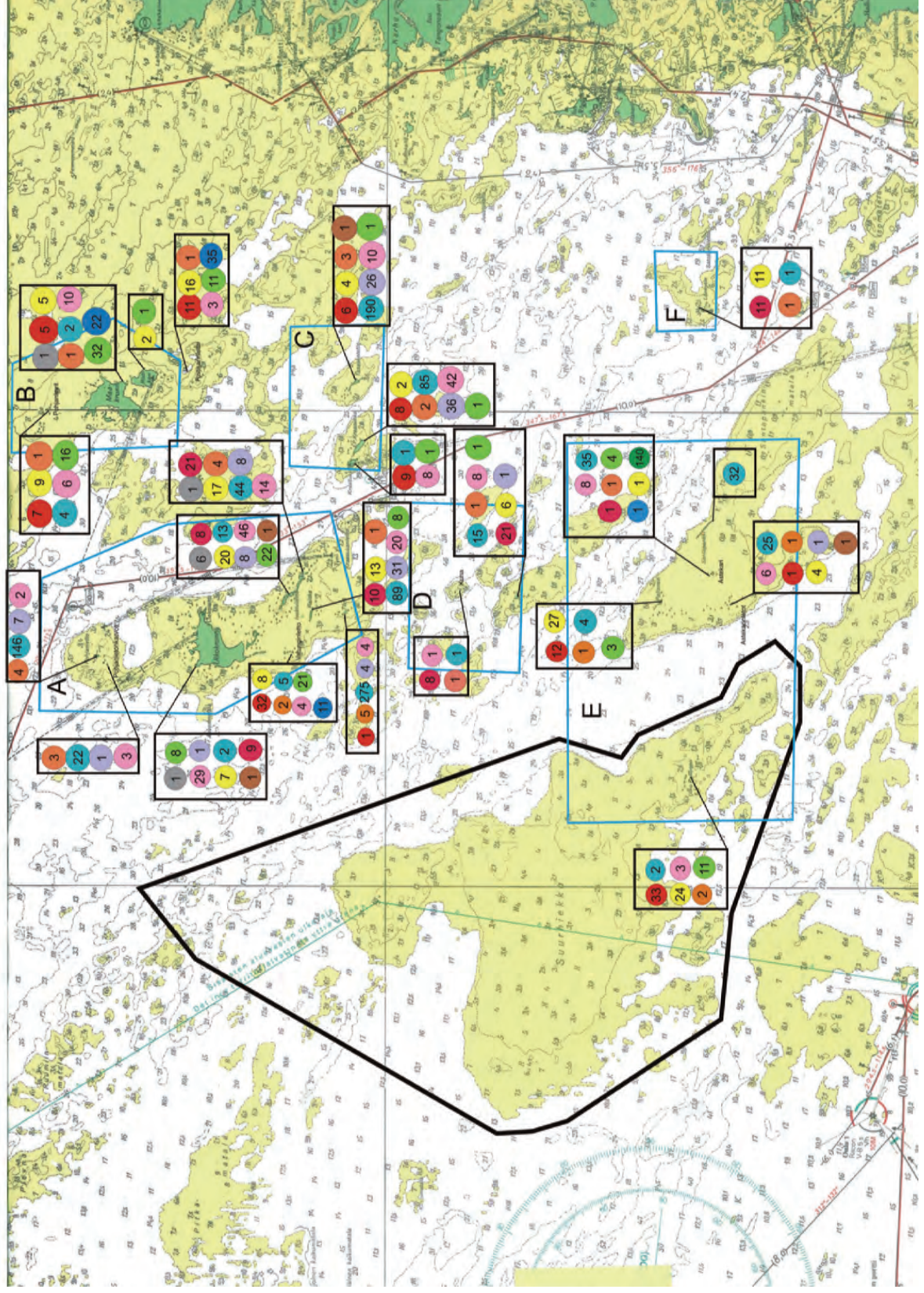
Liite 3. Kruunien suojelualueen ulkopuolisen laskenta-alueen pesimälinnuston parimäärät v.2007

			Osa-alue D			Osa-alue E				Osa-alue F	
	Lokkilinnut (kerroin 0,7)	yhteensä	Selkäletto	Rysäkari	Kuha	Astekari	Astekarin letot	Santapankki	Pallonen	Ulkopallonen	Lönkytin
Yhteensä		529	67	4	11	195	41	37	63	82	29
Laji											
tukkasotka		4	1						3		
haahka		6				1		3	2		
pilikkasiipi		5				1			3	1	
telkkä		0									
tukkakoskelo		4		2		4?				2	
tylli		1	1								
punajalkaviklo		4	3	1							
karikukko		17	6			1	1	1	5	2	1
merikihu		1					1			1?	
pikkulokki	1	1				1					
naurulokki	27	19	1			4			3	11	
kalalokki	36	26	8		1	8	6			3	
selkälokki	3	2	1				1				
harmaalokki	161	115	15		1	35	25	32	4	2	1
merilokki	11	8	1		1	1	1		1	2	1
kalatiira	102	73	6			1	4		27	24	11
lapintiira	122	87	21		8	1	1		12	33	11
räyskä	erityismenetelmä	140				140					
riskilä		3									3
törmäpääsky		0									
västäräkki		11	2	1		1	1	1	2	2	1
kiivitasku		2	1						1		

Liite 6. Kruunnien suojelualueen ulkopuolisen alueen linnuston kokonaismäärät heinäkuussa v.2007

	Yhteensä	Osa-alue D			Osa-alue D				Osa-alue E		
		Rysäkari	Kuha	Selkäletto	Astekari	Astekarin letot	Santapankki	Pallonen	Ulkopallonen	Lönkytin	
kuikka	3									3	
merimetso	4			1	2					1	
joutsen	4					3		1			
kyhmyjoutsen	15				4	9		2			
merihanhi	255				3		250			2	
tukkasotka	18			1				3			14
haahka	16				2		6	8			
alli	1				1						
mustalintu	1					1					
pilkkasipi	11			5	1			3		2	
telkkä	763		140	3				300		320	
tukkakoskelo	75	2			54			15		4	
isokoskelo	51				50	1					
tylli	2			2							
suosirri	30				17		7	5		1	
punajalkaviklo	7	1		6							
valkoviklo	1			1							
karikukko	31			12	2	1	1	10		4	1
merikihu	4					3				1	
pikkulokki	2				2						
naurulokki	29			2	5			4		18	
kalalokki	40		2	11	12	12				3	
selkälokki	2			1		1					
harmaalokki	222		1	22	50	35	105	5		2	2
merilokki	15		1	1	2	2		2		3	4
kalatiira	102			8	2	5		38		34	15
lapintiira	122		11	30	2	1		17		46	15
pikkutiira	3							3			
räyskä	264				263					1	
ruokki	8			4			2			2	
riskilä	7									1	6
västäräkki	25	1		4	2	2	4	4		6	2
kivitasku	6			2				4			
kuovisirri	1						1				
tundrakurmitsa	1						1				

LOKKILINTUJEN PARIMÄÄRÄT SELVITYSALUEELLA

Lintudirektiivin liitteen I lajit ja uhanalaiset lajit (ei lokkilinnut)
sekä muut kiinnostavat lajit.

